

Čj.: USTR 1-14/2014

Praha, 22. října 2014

Počet listů: 7

Zápis z 13. jednání Rady Ústavu pro studium totalitních režimů

Datum a místo zasedání: 22. 10. 2014, 15.00 hod., ÚSTR

Rada Ústavu: Zdeněk Bárta, Emilie Benešová, Jan Bureš, Lukáš Jelínek, Naděžda Kavalírová, Eduard Stehlík, Michal Uhl

Ústav pro studium totalitních režimů: Zdeněk Hazdra, Ondřej Matějka, Jakub Stránský, Michael Pelíšek

Archiv bezpečnostních složek: Světlana Ptáčnicková

Zápis vyhotovila: Jana Klímová

Program jednání:

1. Schválení programu
2. Verifikace zápisů z 12. jednání Rady
3. Kontrola úkolů
4. Informace o činnosti
5. Řád projektového řízení
6. Jednací řád Vědecké rady Ústavu
7. Různé

Předsedkyně Rady Ústavu E. Benešová zahájila v 15.00 hod. 13. jednání a informovala přítomné, že zasedání Rady bylo z původně nahlášené 16. hodiny přesunuto na 15. hodinu na základě žádosti N. Kavalírové, o které bylo hlasováno formou per rollam.

Ad 1) Schválení programu

E. Benešová přečetla navržený program a vyzvala přítomné členy Rady, aby se k němu vyjádřili. Upozornila dále, že korespondence pod bodem 7 programu by se dle jejího názoru měla z důvodu citlivých údajů a personálních otázek projednávat v neveřejné části zasedání. Následně dala předsedkyně Rady o svém návrhu hlasovat.

Usnesení: Korespondence pod bodem 7 programu se projedná formou neveřejného zasedání.

Hlasování: 5 pro
2 proti

E. Benešová dala následně hlasovat o schválení programu.

Usnesení: Program byl schválen.

Hlasování: 7 pro (jednomyslně)

Ad 2) Verifikace zápisů z 12. jednání Rady

E. Benešová vyzvala členy Rady k vyjádření připomínek k zápisům z 12. jednání.

E. Stehlík požádal, aby o zápisu z veřejné a neveřejné části 12. jednání bylo hlasováno samostatně.

Usnesení: Zápis z veřejné části 12. jednání Rady ÚSTR byl schválen v předloženém znění.

Hlasování: 7 pro (jednomyslně)

Usnesení: Zápis z neveřejné části 12. jednání Rady ÚSTR byl schválen v předloženém znění.

Hlasování: 5 pro
2 se zdrželi

Ad 3) Kontrola úkolů

Radě Ústavu byl předložen přehled zadaných úkolů a jejich plnění:

- **Vypracovat harmonogram zavedení doporučení ze Zprávy Komise pro kontrolu procesu digitalizace.**

E. Benešová vyzvala J. Stránského, aby krátce shrnul předložený harmonogram.

J. Stránský nejprve upozornil na drobný překlep v předloženém dokumentu, a následně představil program změn, který byl koncipován na dva roky. Jednotlivé kroky na sebe navazují, některé jsou pak skutečně velmi obsažné. Předložený plán byl vytvořen s cílem datovat

jednotlivé kroky a zároveň zachovat logickou konzistenci a návaznost. Harmonogram však obsahuje i úkoly, jejichž pracnost, a tedy i termín splnění, nelze ještě před provedením důkladných analýz odhadnout.

Usnesení: Rada Ústavu žádá ředitele Ústavu, aby jí předkládal podrobné zprávy o plnění úkolů definovaných předloženým harmonogramem, a to v termínech, které jsou v harmonogramu uvedeny.

Hlasování: 7 pro (jednomyslně)

- Zveřejnit Zprávu Komise pro kontrolu procesu digitalizace jako přílohu zápisu z jednání Rady, č. j. USTR 492-8/2014.
- Doplnit do Informací o činnosti počty účastníků u seminářů a konferencí pořádaných ÚSTR.

E. Benešová konstatovala splnění všech úkolů.

Ad 4) Informace o činnosti

E. Benešová požádala J. Stránského o shrnutí informací o kapitolsním sešitu, který byl přílohou informací o činnosti EPI.

J. Stránský sdělil, že kapitolsní sešit je standardním materiálem, který se musí předkládat před schválením rozpočtu kapitoly v Poslanecké sněmovně. Informoval dále, že v současné době probíhá v Poslanecké sněmovně 1. čtení, poté bude rozpočet předložen k projednání ústavně-právnímu výboru Poslanecké sněmovny. Termín je v současné době předmětem jednání, projednání proběhne pravděpodobně v polovině listopadu. Nakonec půjde kapitolsní sešit do 2. čtení. Dále J. Stránský oznámil, že oproti původnímu návrhu rozpočtu zahrnuje kapitolsní sešit množství dílčích změn. Je v něm například zahrnuto i rozhodnutí vlády ČR o zvyšování mzdových prostředků. Následně J. Stránský informoval, že rozpočet byl minulý týden projednán i s odbory.

Z. Hazdra doplnil, že rozpočet pro celou kapitolu 355 se zásadně navýšil. V současné době vedení ÚSTR připravuje podklady, aby mohlo být rozhodnutí vlády ČR o navýšení mezd implementováno již od listopadu.

E. Stehlík se otázel, z jakého důvodu přistupuje tedy vedení ÚSTR k hromadnému propouštění.

Z. Hazdra sdělil, že tato problematika je v současné době předmětem jednání s odborovými organizacemi. Ozřejmil, že celá záležitost souvisí s přípravou nového Organizačního řádu. Vedení Ústavu chtělo věcný záměr organizačních změn předložit již na tomto jednání, nicméně na základě dohody s odborovými organizacemi byla celá věc odložena. Vedení potřebuje změny nejprve prodiskutovat s odbory a zaměstnanci a následně je předložit ke schválení Radě. Až v případě souhlasu Rady pak bude k avizovaným krokům přistoupeno.

E. Stehlík podotkl, že dle jeho soudu by se celá věc měla projednat nejprve s Radou, a až pak s odbory.

E. Benešová se postavila za vedení Ústavu sdělením, že organizační změny jsou připravovány již dlouhodobě, a to i na základě pokynu Rady Ústavu, aby byla řešena stávající

podoba procesu digitalizace. Připomněla, že prvotním záměrem bylo provést celý proces formou delimitace, tu však odborové organizace odmítly, proto se nyní situace řeší cestou reorganizace. V případě neprůchodnosti tohoto postupu bude muset být iniciována změna zákona.

L. Jelínek apeloval na to, aby Rada dostala podklady k Organizačnímu řádu co nejdříve, navrhl proto, aby příští setkání Rady následovalo v co nejkratším termínu po projednání celé záležitosti s odbory.

Z. Hazdra zopakoval, že v původním plánu bylo představit Radě věcný záměr již dnes, nicméně odborové organizace si vyžádaly další jednání. Z tohoto důvodu bylo odloženo i setkání se zaměstnanci. Následně informoval o nově stanovených termínech a sdělil, že věcný záměr by měl být představen Radě během listopadu a na dalším jednání by pak měl být předložen ke schválení v paragrafovém znění.

M. Uhl podotkl, že reorganizace vůbec s rozpočtem nesouvisí. Zároveň se připojil k apelu L. Jelínka a požádal, aby podklady k Organizačnímu řádu byly zaslány co nejdříve, tedy i před stanoveným sedmidenním termínem.

E. Stehlík trval na svém názoru, že organizační záležitosti měly být přednostně řešeny s Radou. Upozornil dále, že možnosti reorganizace jsou pevně limitovány zákonem.

Z. Hazdra ubezpečil přítomné, že zákony samozřejmě respektuje, a opět připomněl, že probírat toto téma není vhodné vzhledem k dohodě s odborovými organizacemi, nicméně Rada samozřejmě bude moci do věcného záměru zasáhnout.

J. Bureš zdůraznil, že reorganizace není v rozporu se zákonem, neboť ředitel i Rada touto pravomocí disponují. Podpořil ředitele Ústavu ve snaze postupovat dle ujednání s odbory a souhlasil s návrhem přizpůsobit termín příštího jednání Rady dle potřeb projednání Organizačního řádu.

E. Benešová ukončila debatu žádostí, aby vedení ÚSTR i nadále pokračovalo v souladu s kolektivní smlouvou, a přešla k dalším informacím o činnosti Ústavu.

U předložené tabulky digitalizace upozornila E. Benešová na chybu v dataci. Následně přešla k tabulce odepření přístupů a vyjmenovala důvody, které k znepřístupnění v uplynulém období vedly. V této souvislosti se otázala, zda ÚSTR vlastní skenery na digitalizaci negativů.

J. Stránský sdělil, že Ústav disponuje jedním skenerem negativů, který má ve své správě OZTR. V současné době se testuje, jak je skener rychlý a produktivní. V případě potřeby se zakoupí skener nový.

E. Benešová přešla k dalším informacím o činnosti a s ohledem na zprávy v médiích o utlumování činnosti ÚSTR zdůraznila, že v uplynulém období proběhlo 14 hojně navštívených seminářů a přednášek, připravují se 3 konference, 8 zaměstnanců přednášelo na půdě jiných institucí, dvanáctkrát byl ÚSTR reprezentován v zahraničí, proběhlo 5 výstav, z toho dvě zcela nové, vydaly se dvě periodické publikace a jedna knižní, 6 periodických titulů a 9 knih je v přípravě, 8 zaměstnanců publikovalo své články a 9 zaměstnanců prezentovalo ÚSTR v médiích. Závěrem shrnula, že činnost Ústavu je bohatá a rozmanitá a jménem Rady poděkovala všem, kteří se na ní podílejí.

O. Matějka vyzdvihl především konferenci *Škola vs. paměť*, které se zúčastnily světové vědecké kapacity z oboru, čímž událost přesáhla běžné vzdělávací konference v ČR. Pochválil proto především V. Ripku a celý jeho realizační tým.

J. Bureš připomněl zahájení vědeckého semináře, který považuje za velmi užitečný a přínosný, neboť otevírá debatu o klíčových tématech a metodologii.

O. Matějka doplnil, že se již uskutečnily tři semináře. Interní reflexe se různí, v současnosti se pracuje na tom, aby kvalita postupně rostla. Sdělil dále, že prvního semináře se zúčastnili i zahraniční studenti.

E. Stehlík se pozastavil nad seminářem s rumunským vědcem, jehož výroky podle něj takřka popíraly holocaust.

O. Matějka podotkl, že právě z tohoto důvodu chce, aby seminář byl interní. Aniž by zmíněného přednášejícího chtěl bránit, sdělil, že dle jeho názoru se jednalo pouze o provokativní otázku za účelem zproblematizování užívání pojmu genocida. Nicméně i O. Matějka soudí, že v daném případě to nebylo funkční.

E. Benešová se otázala, kde jsou k dispozici záznamy ze seminářů.

O. Matějka sdělil, že záznam vznikl bez vědomí vedení Ústavu pouze z jednoho semináře, nicméně do budoucna jejich vznik není žádoucí.

M. Uhl souhlasil, že z intelektuálního cvičení není možné pořizovat záznamy, neboť by to bylo v rozporu s akademickou etikou.

L. Jelínek ocenil zahraniční cestu na Slovensko jako přínosnou, vzhledem k přijetí nového člena do redakční rady Securitas Imperii z řad slovenských kolegů.

Z. Hazdra shrnul výsledky jednání na Slovensku a informoval přítomné, že v redakční radě Securitas Imperii přijal účast J. Sivoš, s jeho spoluprací se počítá také při řešení projektu o dějinách StB. V rámci setkání se domlouvala i spolupráce s ÚPN v rámci výzvy Horizon 2020, o kterou by se chtěl ÚSTR pokusit spolu s Akademií věd. Tohoto záměru se týkala i cesta do Varšavy. IPN přislíbil vyjádřit se ke svému zapojení do projektu do týdne. Na Slovensku bylo projednáno zapojení ÚPN na konferenci k výročí Velehradské pouti. Předseda ÚPN pan Krajňák dokonce poskytl jako přímý účastník této pouti rozhovor a dal k dispozici videozáznam. Projednány byly možnosti zapojení ÚPN v rámci vzdělávacího projektu financovaného z grantu EACEA.

S. Ptáčnicková doplnila, že ÚPN během jednání vznesl požadavky na některé kopie a originály archiválií. Originály ABS odmítl poskytnout, neboť delimitace již byla ukončena. Kopie poskytnuty budou, ač byl žadatel upozorněn, že ABS nemůže v současné době ručit za jejich úplnost. Závěrem shrnula, že jednání bylo velmi přínosné, neboť došlo k výměně celé řady zkušeností.

E. Stehlík upozornil na gramatické chyby v některých zprávách ze zahraničních služebních cest a požádal, aby jim byla věnována větší pozornost.

E. Benešová přešla k informacím o agendě „262“ a opět uvedla statistiku vypracování a odesílání stanovisek ze strany ÚSTR a ABS.

J. Bureš informoval, že se včera spolu s S. Ptáčnickovou zúčastnil jednání Etické komise, kde byl Ústav pochválen za zpracovávání stanovisek. Spíše panovala obava ze snahy ministerstva obrany přesunout většinu práce na Ústav či Etickou komisi.

E. Stehlík objasnil situaci z pohledu ministerstva obrany.

O. Matějka doplnil informace o činnosti o poslední aktuality. Zejména zdůraznil návštěvu delegace ruských a evropských aktivistických organizací, např. Memorial. Následně informoval členy Rady o zítřejším konání tiskové konference k aktuální situaci a rušení muzea Perm 36 a o setkání delegace se zástupci ministerstva zahraničí a s předsedou zahraničního výboru Poslanecké sněmovny, kde byly projednávány konkrétní kroky, které lze k podpoře ruských aktivistů učinit. Na setkání bylo taktéž ujednáno, že příští rok se s podporou Ministerstva zahraničních věcí ČR uskuteční konference na téma přepisování paměti v současném Rusku.

L. Jelínek ocenil tento typ aktivit. V případě prorůstání činnosti do oblastí politiky vyjádřil přání, aby byla Rada průběžně informována.

J. Bureš se otázal, zda je mezi úvahy o vylepšení webu Ústavu zahrnut i kalendář akcí, který by doporučil.

E. Stehlík poradil, aby v případě změny webu byla umožněna i online registrace na akce ÚSTR.

Z. Hazdra informoval, že změna webu se dlouhodobě připravuje. V současné době se používá facebook a adresář edičního oddělení, které pozvánky rozesílá.

E. Benešová se pozastavila nad malou propagací semináře, který se zamýšlel nad dopady případného rozhodnutí Ústavního soudu o zrušení odst. 11 §37 archivního zákona.

S. Ptáčnicková sdělila, že zpráva o konání semináře byla na webu součástí informací o podpisu smlouvy o spolupráci s Právnickou fakultou UK. Nicméně již v této fázi bylo dohodnuto, že seminář bude čistě pracovní.

E. Benešová podotkla, že seminář byl velmi přínosný, a mohl by proto zajímat širší veřejnost.

O. Matějka doplnil, že záměrem bylo pouze vyjasnit si současnou situaci, organizátoři nechtěli, aby se situace vyvinula v aktivizaci společnosti. Cílem bylo promyslet alternativy.

Ad 5) Řád projektového řízení

E. Benešová uvedla bod jednání konstatováním, že předložený dokument byl již na minulém jednání projednán ve formě směrnice, nicméně vzhledem k obsahu bylo vedení Ústavu uloženo, aby směrnici přepracovalo do podoby řádu. Následně se otázala, zda v řádu došlo k dodatečným změnám oproti původní směrnici.

O. Matějka sdělil, že vycházel z dohody, že k věcným změnám již nedojde. Nicméně doplnil, že připomínka E. Stehlíka o změnu pořadí strategických a standardních projektů zapracována byla. Informoval dále, že vyšel pokyn ředitele, podle kterého se již v současnosti schvalují nové projekty. V současnosti probíhá konzultační fáze.

Vzhledem k tomu, že nikdo ze členů Rady neměl žádné připomínky, dala E. Benešová o předloženém Řádu projektového řízení hlasovat.

Usnesení: Rada Ústavu pro studium totalitních režimů schválila na svém 13. jednání dne 22. 10. 2014 Řád projektového řízení Ústavu pro studium totalitních režimů.

Hlasování: 5 pro
2 se zdrželi

Ad 6) Jednací řád Vědecké rady Ústavu

E. Benešová požádala o sdělení bližších informací o 1. zasedání nové Vědecké rady.

Z. Hazdra sdělil, že předsedou Vědecké rady byl zvolen D. Brandes a místopředsedou V. Vlček. Vědecká rada se ztotožnila s Jednacím řádem minulé Vědecké rady, a ten tak zůstává beze změn.

O. Matějka doplnil, že během jednání vznikla neformální dohoda, že mandát současné Vědecké rady končí s funkčním obdobím ředitele ÚSTR tak, aby si jeho nástupce mohl případně zvolit nový poradní orgán. Tuto dohodu navrhli ti členové, kteří byli součástí i minulé Vědecké rady. Vědecká rada se na tomto postoji konsenzuálně shodla.

Z. Hazdra podotkl, že všem členům Vědecké rady připadala tato dohoda logická.

L. Jelínek dodal, že jej velmi potěšila atmosféra na jednání Vědecké rady. Kvitoval s povděkem, že předsedou se stal D. Brandes, který působil velmi aktivně. Dle jeho názoru je velmi dobré, když je předsedou člověk, který se ve svém věku může plně soustředit na předávání zkušeností dalším generacím.

Z. Hazdra souhlasil a sdělil, že dle jeho názoru bylo jednání věcné a konstruktivní. D. Brandes může být pro Ústav velkou inspirací, V. Vlček pak představuje kontinuitu s předchozí Vědeckou radou, což je také žádoucí. Informoval dále, že příští jednání Vědecké rady proběhne na počátku prosince. Se členy Vědecké rady byly prodiskutovány jednotlivé projekty a domluvena forma spolupráce.

N. Kavalírová se otázala na účast a na to, zda se ještě počítá s rozšiřováním Vědecké rady.

Z. Hazdra odpověděl, že jednání se zúčastnilo 8 lidí z 13. Rozšiřovat Vědeckou radu již v současnosti nehodlá, nicméně se nebrání diskuzi.

E. Benešová poděkovala za informace a vyjádřila potěšení nad tím, že D. Brandes se těší dobrému zdraví.

Ad 7) Různé

E. Benešová připomněla, že korespondence Rady bude na programu neveřejné části jednání, a otázala se členů Rady, zda chtějí projednat ještě něco dalšího.

Vzhledem k tomu, že nikdo již nevznesl žádný podnět k projednání, ukončila E. Benešová v 16.12 hod. veřejnou část jednání a vyhlásila krátkou přestávku, aby veřejnost mohla opustit zasedací místnost.

Další jednání Rady Ústavu se bude konat 12. listopadu 2014 v 16 hodin.

Za správnost: .....

Jan Bureš

.....
Emilie Benešová
předsedkyně Rady Ústavu pro studium totalitních režimů